

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 25-04-9010

15 דצמבר 2025

לפני

כב' השופט טל גולן

נציג ציבור עובדים - מר צחי רחמים

נציג ציבור מעסיקים - מר ברק נחשול

התובעת:

אולגה אינדויטי

ע"י ב"כ: עו"ד אריאל פרייברג

-

הנתבעים:

1. המוסד לביטוח לאומי

ע"י ב"כ: עו"ד חן פולגר לוי

2. כלל חברה לביטוח בע"מ

ע"י ב"כ: עו"ד אסף פאר

פ ס ק ד י ן

(הכרעה בבקשת הנתבעת 2 לסילוק על הסף מטעמי היעדר סמכות עניינית)

1. **מבוא וסקירת ההליך** – התובעת, גב' אולגה אינדויטי (להלן: "התובעת") היא יורשתה ואימה של המנוחה, גב' ויקטוריה גליבין ז"ל (להלן: "המנוחה"), שהלכה לעולמה בנסיבות מצערות ביום 25.3.2024.
2. המנוחה היתה מוכרת כנכה בשיעור 100% לצמיתות בענף נפגעי עבודה של הנתבע 1, המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל") בעקבות תאונת דרכים שאירעה לה ביום 23.9.2019, אשר הוכרה כתאונת עבודה.
3. לטענת התובעת, המנוחה גם היתה מבוטחת בפוליסת ריסק קבוצתית של ארגון נכי תאונות עבודה ואלמנות נפגעי עבודה (להלן: "הפוליסה"), המונפקת על ידי הנתבעת 2, כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח"). המל"ל הוא זה שמנכה את דמי החבר ומעבירם לארגון.
4. תביעת התובעת הוגשה בגין דחיית תביעתה על ידי חברת הביטוח, לתשלום תגמולי ביטוח בגין פטירת המנוחה. המל"ל טוען כי דין התביעה כנגדו להידחות לאור טענות מקדמיות של היעדר עילה והיעדר יריבות, וגם לגופו של עניין. חברת

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 25-04-9010

- הביטוח טוענת כי התביעה כנגדה צריכה להידחות לאור היעדר כיסוי ביטוחי והיעדר יריבות. כמו כן, היא העלתה טענה מקדמית לגבי היעדר סמכות עניינית.
5. לאחר שהוגשו כתבי הטענות נערך ביום 9.9.2025 דיון מוקדם בפני אב"ד, שלאחריו הוגש לתיק בית הדין התיק המשטרתי הנוגע לפטירת המנוחה. לאחר מכן ביקשה חברת הביטוח כי בקשתה לסילוק התביעה על הסף מטעמי היעדר סמכות עניינית תועבר להכרעת בית הדין.
6. **הכרעת בית הדין – לאחר שעיינו בטענות ועמדות הצדדים אנו מקבלים את בקשת חברת הביטוח ודוחים את התביעה כנגדה על הסף, מטעמי היעדר סמכות עניינית.** בפתח הכרעתנו נבהיר, כי הפוליסה שבה עסקינן היא פוליסה לביטוח חיים ולאובדן כושר עבודה, שאינה כוללת מרכיב כלשהו של חיסכון (ראו נספח 2 לכתב התביעה – "דו"ח שנתי למבוטח"). כלומר, לא מדובר ב"קופת גמל", כמשמעות מונח זה בסעיף 1 לחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958.
7. סעיף 24(א)(3) לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969 קובע את סמכותו הייחודית של בית הדין האזורי לעבודה לדון בתובענות שונות, ובכלל זה נקבע כך: **"לבית דין אזורי תהא סמכות ייחודית לדון... תובענות של חברים או חליפיהם או של מעסיקים או חליפיהם נגד קופות גמל, כמשמעותן בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958... וכן כל תובענה לקצבה הנובעת מיחסי עבודה"** (דגש בציטוט – לא במקור).
8. **בעניין מנורה-מבטחים** קבע בית המשפט העליון, כי לבית הדין האזורי לעבודה תהיה סמכות לדון בכלל התביעות של עובדים ומעסיקים נגד קופות גמל, ללא תלות של אופיה של המחלוקת או בסוג הקופה (רע"א 7513/15 **מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ נ' פלונית** (2016)). כתוצאה מפסיקה זאת הועברו במהלך השנים לבית הדין לעבודה תובענות שונות כנגד חברות ביטוח, שביטוחו מבוטחים בהסדרי ביטוח כאלה ואחרים (כולל, למשל, "ביטוח מנהלים"). הסדרי ביטוח אלה הוגדרו כ"קופת גמל", גם אם דובר במבוטחים עצמאיים אשר אינם מועסקים על ידי מעסיק כלשהו.
9. עם זאת, ומנגד, נדחו בקשות כי הדיון ינוהל בבית הדין לעבודה, לגבי תביעות שעסקו בביטוח תאונות אישיות, וכאשר לא דובר בקרן פנסיה או פוליסה שנחתמה במסגרת סוציאלית המעניקה תגמולים או קצבה, המוגדרת כ"קופת

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 9010-04-25

גמל"י (ראו, למשל: רע"א (מרכז) 15504-07-20 הראל חברה לביטוח בע"מ נ' י. ו. (ניתן ביום 9.7.2020); ק"ג (ת"א) 11128-12-20 קוממי לוי – מגדל חברה לביטוח בע"מ (ניתן ביום 29.9.2021); ק"ג (ת"א) 12181-06-19 זרחיה – מגדל חברה לביטוח בע"מ (ניתן ביום 24.8.2020)).

10. ראו גם הדברים שצוינו על ידי מותב בראשות אב"ד: "מדובר בפוליסת ביטוח פרטית שערך התובע, אשר הקנתה לו פיצוי לתקופה מוגבלת עבור נכות מתאונה; אין מדובר בביטוח מנהלים או קרן פנסיה; אין מדובר בביטוח שמוגדר כ"קופת גמל" כהגדרתה לפי סעיף 1 לחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958; אין בפוליסת הביטוח הנידונה הפרשות עובד ומעסיק; הפיצוי שהוגדר בפוליסה לא הוגדר כתלוי בשיעור ההכנסה של התובע..." (ק"ג (חי') 60711-12-20 גאנם – מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (ניתן ביום 20.3.2022)).

11. אשר לתובעת, היא טענה כי המנוחה היתה מבוטחת בפוליסה נשוא ההליך מכוח סעיף 148 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995, וכי לאור סעיף 391 לחוק זה, הקובע כי לבית הדין לעבודה תהיה סמכות ייחודית לדון בתובענה של הזכאי לגמלה, עולה כי בית הדין לעבודה קנה את סמכותו לדון בתביעה.

12. טיעון התובעת דינו להידחות. סעיף 148 לחוק הביטוח הלאומי עוסק, בין השאר, בהסדרת קיומו של ארגון יציג של נכי עבודה, ובניכוי שרשאי המל"ל לערוך מגמלת הנכות של נכה בענף נפגעי עבודה שנקבעה לו דרגת נכות יציבה, בגין דמי חברות לארגון זה, וכן ב"..." (ו)תשלומים לקרן לעזרה הדדית של אותו ארגון ודמי השתתפות בביטוח חיים הדדי שסידר הארגון".

13. ודוק – הסעיף אינו עוסק במערכת היחסים בין המבוטח/ת בגין "ביטוח החיים" הנ"ל לבין חברת הביטוח שתערוך את הביטוח. ולראיה, תביעות מכוח פוליסה שכזאת נידונו בעבר בערכאות אזרחיות, בלבד (ראו, למשל: תא"ק (חי') 38602-03-17 מורד נ' הראל חברה לביטוח בע"מ; תא"ק 1927-08-10 בריטבסקי נ' הראל חברה לביטוח בע"מ).

14. גם הפניית התובעת לסעיף 391 לחוק הביטוח הלאומי, המתייחס לסמכות הייחודית של בית הדין האזורי לעבודה "לדון ולפסוק בכל תובענה... של הזכאי לגמלה" אינה מסייעת לה, היות שבמקרה שבנדון לא מדובר בגמלה מכוח

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 25-04-9010

חוק הביטוח הלאומי (ראו הגדרת המונח "גמלה" בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי: **"כל טובת הנאה שהביטוח לפי חוק זה מעניק אותה"**).

15. ראו גם בעניין **בכריה**, שם דחה בית משפט השלום בקשה להעביר לבית הדין לעבודה תביעה שנידונה מכוח פוליסה שהונפקה עבור ארגון נכי תאונות עבודה. בית המשפט הסביר כי **"המתווה הקבוע בסעי' 391(א) (1) מאמץ, הלכה למעשה, מבחן כפול. בהתאם למבחן זה מוקנית סמכות עניינית לבה"ד לדון ולהכריע בסכסוך שהתגלע אך ורק בין הזכאי לגמלה או של אדם שלידייו ניתנה הגמלה מצד אחד, ומהצד השני המוסד לביטוח לאומי. נוסף לכך, הכרחי שהעניין מושא ההתדיינות ייסוב על הזכאות לקבלת הגמלה ותו לא"** (ת"א (נצ') 17682-12-08 בכריה נ' הראל חברה לביטוח בע"מ (ניתן ביום 7.9.2009)).

16. עוד טענה התובעת, כי אם תתקבל בקשת חברת הביטוח, היא תאלץ לנהל שני הליכים מקבילים, וכי מדובר בתוצאה שתגרום להשחתת זמן שיפוטי יקר, הוצאות יקרות ופגיעה בזכויותיה. עם זאת, פיצול זה מתחייב מכוח הוראות הדין והפסיקה. בית המשפט העליון אף קבע בעבר, בהקשר דומה, כי אין מקום לפרשנות רחבה שתאפשר את ריכוז הדיון בתביעה הכוללת הן עילות שבסמכות ייחודית של בית הדין האזורי לעבודה, והן עילות שאינן בסמכותו, וכי אינטרס הציבור בריכוז תביעות אינו גובר על חלוקת סמכויות שקבע המחוקק (ע"א 2618/03 פי.או.אס. (רסטורנט סוליושנס) בע"מ נ' ליפקונסקי, פ"ד נט(3) 497).

17. **לסיכום** – היות שכתב התביעה הוגש כנגד שני נתבעים, ואינו מאפשר בנוסחו הנוכחי את העברתו לערכאה אזרחית כנגד נתבעת אחת בלבד, דין בקשת חברת הביטוח להתקבל, ותביעת התובעת כנגד חברת הביטוח **נדחית** על הסף מטעמי היעדר סמכות עניינית. לאור נסיבות פטירת המנוחה איננו פוסקים צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ה כסלו תשפ"ו, (15 דצמבר 2025), בהיעדר הצדדים ויישלח אליהם.

מר ברק נחשול
נציג ציבור (מעסיקים)

טל גולן
שופט

מר צחי רחמים
נציג ציבור (עובדים)